

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇВ
ЗДНАЙТЕСЬ!

Соціалістична Партія Канади:
Socialist Party of Canada.

Робітники в боротьбі згублять лише свої кайдани, а здобудуть цілий світ!
К. МАРКС.

ЧЕРВОНИЙ ПРАПОР.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РОБОЧОГО ЛЮДУ

ПЕРЕДПЛАТА:
На рік \$2.00
Пів рік \$1.00
Чверть . . . . . 60 цт.
Одно число . . . . . 5 цт.
До старого краю . . \$2.20

THE RED FLAG

Socialist weekly paper for Ukrainian proletariat in Canada.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:
Червоний Прапор
(The Red Flag)
467 Manitoba ave.
Winnipeg, Man.

Рік I.

Вінніпег Ман. Вікторік Мая 19, 1908. ** Winnipeg, Man. Tuesday May 19, 1908.

Число 16.

J.D.HOUSTON.

Єдиним кандидатом на північний Вінніпег Товариш * I. D. ГАВСТОН. * добрий соціаліст і чесний борець за робочий нарід! Робітники! доложимо всіх своїх сил, а проведемо свого кандидата до Доміціального Дому! Нам лиш тоді полегша, коли відберемо машини в державну власність.

ВІДСВЯТКОВАННЯ 1 МАЯ В ВІННІПЕГУ.

Святковане 1 Мая в Вінніпегу, буде записане у „Історії Канади“ позаяк се день, якого вінніпегські мешканці не бачили від самого заложена міста.

Тут жите шло монотонно досить довго...

І робітники знали своїх панів капіталістів, які давали їм роботу, а капіталіст знав своїх покірних робітників, котрі просились в него, щоб купували їх робочу силу. Та все перемінялось; та і тут повіяло іншим життям. Рух соціалістичний тепер, захопив цілу кулю земську і веї гинучі в ярмі капіталістів чуючи голос, який промовляв до їх сердець, они радо приступають в ряди соціалістів і розвивають стяг, який черводе немов кров, а тим пригадає робітництву, що їх то крові, їх то дорогого життя вже й немало пропали завдяки теперішньому фальшивому системови.

Голос соціалістів, те свята, евангеліе правди, те одинокое лікаретво на гоєне людських ран, дісталоє до вінніпегських рабів капіталістичних і отверезило довго сляччих і звизало до щирого та завзятого і певного бою, до бою за соціалізм. Тут завязались соціалістичні Льокалі, але з тих укр. ч. 2. завдяки тому, що сей народ найбільше натерпів ся, зате він лишне розвиває ся. І коли делегати від соціалістичних льокалів, та від груп анархістичних рі-

шились, що демонстрації еще не можна мати, позаяк грунт під но не готовий, то українські делегати знаючи сили між своїм людом заявили ся за демонстрацію, один з них а то тов. Ф. Шляхтин рішивсь оголошити демонстрацію на власну відповідальність. По чім взявсь щиро працювати роздаючи оголошенця, що масвий мітинг відбудеть ся в північно-західнім Парку Ст. Джане, о 11 год. рано, на який веак повинен явитись хто, бажає пізнати причини горя свого та взнати средства бородьби.

В означений час почавсь збирати народ на місце где повіяли Червоні Прапори, а коли вже було около 5.000, народу розпочавсь мітинг.

Тов. Ф. Шляхтин пояснив значіне 1 мая та користі з него для працюючих мас. Пояснив, що таке, дійствна бородьба та платформу соціалістів.

Потім говорили нині бесідники розумієсь в тім самім дусі.

Коли справа була досить добре пояснена веі присутні вичевики рішилиєсь пійти рядами т. е. демонструвати по улицах міста.

Несучі Хорогни та домагаче виступили наперед, а народ по 4 в ряді вирушив за ними в похід.

Веє зтварий демонструючих можна було читати, що часи рабства минулись, і що они не як покірні раби йдуть з прозьбою, а домагачуть ся того, що їм слушно належить ся.

В дорозі прилучились більше симпатизуючих з демонструючих, так що стало, яких до 10.000.

Цілий похід переходив поважно головною улицею до, мійського ратуша.

Тут поліція відперала їх. Проводячим тов. Ф. Шляхтином, котрий ніє значок домагача роботи для тих, що вмирають з голоду поліція заопікувалась, взявши в свої рамена і недопустила до Ратуша. В той час народ обурився, але їх успокоєно і даю знак вертатись дальше походом до своі власної Галі на 467 Манітоба Аве. Похід рушив. Поліція була ласкава заопікуватись і тоже удалася з демонстрантами аж на місце.

Тут все остановилось, еще промовили кілька бесідників, а вкінци вівзано демонстрантів, аби розійшлись спокійно домів, за те оголошено, щоб о 8 мій год. знову приходили на мітинг до Трейде Гал где більше довідають ся про значіне 1 Мая. Веі розійшлись... Поїхала й поліція...

Вечером, о 8 ій народ в кількох тисячах явивсь до Трейде Гал где промовляли бесідники на різних мовах.

Словом відєвядковане 1 Мая відбулось так величаво, що позістане на довго в памяти веіх, як тих хто сприяє робітничій справі та і ворогам, тож повіяло холодом поза шкіру бачучи, що коли майже самі Українці могли учинити, так величаву демонстрацію, а що тогди буде коли веі трудящі, веі ті, що їх капіталістичні машини рвуть на куски злучать ся веі під одним стягом, коли веі стануть в своій одинокій армії, Соц. Пар. Канади, котрої девізом є було й буде слово нашого найбільшого учителя соці-

ялізму К. Маркса, який сказав:

„Робітники веіх країв єднайтаєсь, ви не маєте нічо до страченя тільки кайдани, а здобудите цілий світ!“

ВЕЛИЧАВЕ ВІЧЕ

У місті Вінніпегу Канади 12 Мая о 8 год. вечером відбув ся великий мітинг скликаний Укр. Віп. Льокалем Ч. 2, С. П. К. скликаний в справі ухваленя резолюцій, що до трагедії, яка сталася в столичнім місті Галичини в Львові т. е. забите, тов. М. Січинским намісника т. А. Потоцкого, яке то забите, тов. М. Січинський виконав підчас авдиєнції в А. Потоцкого дня 11 цвѣтня с. р. трома кулями з револьвера.

Коли жандарми виводили Січинського, то він звернув до хлонских депутаций і сказав: „Я вбив єго за веі кривди ним заподіяні народу“.

Тому ми У. В. Л. Ч. 2. С. П. К. взявши під розвагу, що М. Січинський учинив єне з особистої ненависти до А. Потоцкого, а з великої любови до свого народу, котрий тяжкі кривди переносив найбільше через таких людей, як забитий Потоцкий, за кривди, які терпить веякий нуждар в Галичині як український, польський, єврейський словом, веі ті, котрі лише нате тепер живють, аби з їх праці не они користали а таких много, яким був Потоцкий, рішилиєсь скликати мітинг відлі як повисєше. Приєутних було кілька тисяч люда. Вибрано председателем мітингу тов. В. Кульку секретарював тов. Г. Сохацкий.

Перший забрав голос тов. В. Головацкий, який говорив, що тов. М. Січинський не є убійником, а власне

убійником був Потоцкий, який своїми поступками будучи намісником Галичини забивав тисячами невинних муштин, женщин та дітей, а коли тов. М. Січинський добросердечний до тих, котрі терпіли через Потоцкого, бачив що, помимо протестів, помимо голосу терплого народу ніяка власть не числилась з їх голосом, тому він не міг більше здержати терпеливо зневіривсь, аби коли єудміг єудити сильних єввіта єєго, до яких Потоцкий належав.

Тому з любови до народу він, рішивсь сам покінчити з ним.

Тому і ми повинні висказати своє спічуте М. Січинському, як ті, котрі найбільше зазнали його холодних учинків для нас.

Він же довів до того два народи Галичини, польський і український так, що тії вже настроєні, в кожній хвиль до пролітя крові, проліти кров цілком невинну, бо людови, як польському так українському не воювать би між собою, а воювать з спільними своїми ворогами—капіталістами.

М. Січинський не убійць, а власне лікар веіх тих, котрі є жертвою таких Потоцких. Він болів за тими вдовами та сиротами, які з волі Потоцкого утратили своїх мужів та дітей при виборах та підчас страйків, а вже найбільше померли смертию з перепрацьованя, а тож голоду. Потоцкий оставив тоже вдову і сироти, але оставив з 130.000.000 корон чи більше.

Коли бесідник сказав, що ми веі повинні бути вдячні М. Січинському за єго героїський учинок і щоб заслати свій протест, щоб не єуджево цілком невинного М. Січинського, то веі з публі-

ки дали гримкий оклик і оплески:

По сім забрав голос т. Г. Сліпченко говорив, що Січинський учинив се, аби з вільнити 30.000.000 народу Він забив того через, якого і ми виїхали з Галичини.

Відчитав телеграм австрійського цесаря, в котрім то жалусе за таким Потоцким. Але бесідник заявив, що в потреби много таких Січинських стане. Він говорив, що Січинський вказав нам що робити.

Учинок М. Січинського вкаже девіз, для послідователів М. Січинського, що їх жде коли будуть подібно поступати з 30.000.000 народом.

Не убив М. Січинський, а убили его, его власні учинки (оплески).

Т. Андрій Сліпченко начав: Мені радісно, що так много нас зібралось. Ми голодуем, ми покинули свій край через таких Потоцких.

Ми повинні протестувати проти цілого ряду Австрії. Коли ряд Австрії не запобіжить сему, аби числить ся з народом, то в той час они викличуть більше Січинських.

Ми повинні запротестувати серйозно. Ми повинні наш протест іслати по всіх часописях (оплески).

Тов. Шляхтин сказав, щоби наш протест розіслати у всі сторони світа где живе люд, щоб за нашим приміром всюда давсь чути голос протесту караня Січинського (оплески).

Тов. Зальцман почав, що хоч не був в Австрії, однак много читав про горе, та нужду укр. народа.

Жиють в курних хатах, коли Потоцкий має міліони. Они недали вам шкіл, що би ви довше остали їх невільниками.

Хто виновать в сім, то вже саме серце скаже.

Знаю, що М. Січинський не є убійця, але однак его добре серце немогло стерпіти Потоцкому за знущання народу. Потоцкий вбивав тисячі; Січинський тільки одного і то справдішого ката.

Убийство для самого себе не гарне, але убийство корисне народу повинно бути золотими буквами записане в історії (оплески).

Тов. Губицкий говорив, що Потоцкий довів до того, що нашого народу много по арештах сидять невинно. Такому, як Потоцкий не куля — шибениця. Коли они будуть сильно мститись над Січинським томи відвдячимось їм (оплески).

Зальцман додав: Ми всі Евреї, співчуваєм вам і соєдиняємось протестови.

Т. Січинський не повинен бути суджений тими, котрі самі підлягають суду. Коли Січинського нестане, то його дух буде між нами, в наших серцях (оплески).

Тов. В. Головацкий перечитав резолюції, які єдиногласно з великим одушевленем прийнято, а які з вучали як низше:

Ми український народ міста Вінніпегу зібравшись на мітингу в числі кількатисяч дня 12 Мая с. р. о 8 год. вечером протестуємо до Міністерства Судівництва у Відні, як слідує:

Зваживши, що т. М. Січинський, який забив 12 цвітня с. р. намісника Галичини г. А. Потоцкого не повинен підлягати жадній карі за ним здійснений учинок, а радше гідний подяки за те, бо він не учинив сего з особистих цілей, а з великої любови до того народа, котрий поніс кривди не доописаня, завдяки панованю Потоцкого.

Мотивуємо тим, що при всяких виборах Потоцкий причиною, що укр. люд не міг вибрати правдивих своїх заступників, бо Потоцкий, користаючи зі своєї власти піддержував виборчі шахрайства в цілій Галичині даючи власть староствам та жандармам арештувати, або навіть убивати таких, котрі сміло стояли за своїм правдивим кандидатом.

Всі трагедії на львівськмім університеті, тоже вповні належить завдячити Потоцкому.

Ма висказуємо співчуте тов. М. Січинському і грізно заявляємо, що коли его несправедливо осудять, то много стане як тов. Січинський.

Мітинг закінчив ся відспівуванем революційних пісень.

ПЕРЕД ЖИРОМ.

У Вінніпегу живуть люди з різних сторін, а позаяк наближають ся вибори до Державного Парляменту, то робота зіпсута вже почалась. Ключи позавязувались для народностей з окрема, в яких проводять одиниці власного народа, кожної народности, котрі знають англійську мову. Они вводять темний народ в блуд, щоб той голосував за двома перестарілими партіями, котрі свої агенти заспокоять чим то але народ, ті бідні зарібники хиба тільки тую нагороду дістануть, що залиють гор

до потанам широм. За те старі партії виправили своїх репрезентантів завдяки пиву та цигарам йдуть зі-смо-лоскипами в поход вказуючи свого вибранця. Тішать ся, бо певні, що їх інтереси забезпечені, але зате виборці будуть через п'ять літ дальше рабовані зі всего звичайно до голодового скопу, за те, що не венлі пізнати свою економічну позицію.

Немилосердні ті проводирі, що ведуть своїх братів на капіталістичні маркети виставлені вмисне на людське м'ясо. Ведуть і то навіть без того ветиду, який мав Юда Іскаріот. Суть з них деякі, котрі звали себе перш соціалістами, але они в серцях були проститутками, а тільки губами говорили про свободу.

Но народ не повинен звертати уваги, бо зло всюда пхаєсь, але хай добре глядять хто щиро і стало працює для соціалізму та хай всі самі подумают над поправою своєї тяжкої долі...

І. Д. Гавстон.

xx

Як Умирили Папи

кінець.

Боніфатий 7. дістав ся на престол папський в той спосіб, що казав попередника свого Венедикта 6. строїти, а суперника свого Івана 14. втрутити до в'язниці і заморити голодом. Кардинал Бароній називає его „ославленим убійником двох папів“. Коли умер, противники з пімети за его злочин, збещестили его моці так, що бючи їх волочили їх, аж до коломни Марка Авреля, а тут відобрали ті моці союзники і поховали. Івана 16. увязнив его противник Григорій 5. (996-998). Відтак казав ему утяти язик і голого обвезити на віслоку по-місті та бити его аж до смерті.

В 16. століттю було рівночасно 6 папів римських. Один з них Венедикт 9. казав строїти товариша свого і брата по Христі Климентія 2. сго святість Каликет 2. вибраний шістьма кардиналами, здобув Рим силою, а для усвітлення свого візду до „святото міста“ казав противникови своему Григорієви 8 одітись в закровавлену шкіру звірячу і їхати на верблюді зверненому лицем до его заду та держати хвіст верблюда в руках. Григорій вмер нагло смертию. Після одних — смертний, а після других — смертню, голодовою, замкнений в желізній клітці.

По смерті папи Паскаля,

вибрано Каликета 3. котрий свого противника Александра 3. увязнив і держав аж до смерти у в'язниці. Боніфатий 8. був також гідним свого уряду. Бувшого папа Целестина 5., котрий сам добровільно зрік ся престолом, замучив мимо того голодом у в'язниці. Говорив він публично, що проституція (коли женьщина за гроші продає свое тіло) і чужоложство не зуть гріхами, бо прецінь Бог сотворив на се мужчину і женьчину. Жив з замужною женьчиною і єї дочкою рівночасно на віру, назів (молодих надворних хлопців) своїх над'уживав до неприродних зносин тілесних, так, що між собою називали ся супругами.

Він заявив, що звірята мають таку саму душу як люди. Французский король Филип 4 обжаловував его, що віру в „Святую Тройцю“ висьмивав словами, яких тут навіть не годить ся повторювати. Коли его на конець вибив французский поел по лицю, замкнув ся в своїм габінеті — а на другий день найшли его там неживого. Губи его були покровавлені, на устах була піна, а палиця, яку стискав в руках була цілком погризена.

Славний розбишака Вальтазар Косса, казав строїти папу Олександра 5. і сам засів на папськмім престолі яко Іван (23.) Сей то умів бути раз „побожним“! Собор костницький обжалував его о чужоложство, о кровозмішкку, о гріхи содомські, о симонію, о рабунки, морди і розрухи — а дальше, що звів 300 дівчат, а опісля поробив їх зято ігуменями найбогатших монастирів. Эго секретар Нем оповідав, що він удержував собі в Больоні гарем з 200 дівчат Лев 10. (1513—1521) умер так нечаяно, що навіть не мав часу прийняти послідних Тайн.

Позаяк він займав ся в великій мірі симонією т. ан продавав церковні уряди і відпусти, то говорили про него жартом, що „не прийняв св. Тайн, бо їх продав“.

В протягу вісьмох літ свого володіня він потрафив видати 14 міліонів дукатів; лиш сама коронація коштувала его сто тисяч дукатів. Де лиш що було, все попродав позаставляв.

По „веселім папі“ Льві

мацію (зміну), особливо того, що тичить ся попродайности церковних урядів і відпустів, почитаня святих і безженности попів — не з цілком за великими і неслухними, „покликав его бог несподівано до себе“ Римляни не посідали ся з радости і навіть до тої степені забули ся, що украсили двері папського лікаря вінцем, з надписом: Liberatori patriae S. P. Q. R. (Спасителю вітчизни римский сенат і нарід.) Климентій 14. — се оден з найліпших папів, праведний учений і скромний а до того великий добродій убогих і сиріт. Дня 21. липня 1773, зніс він чин (орден) Эзуїтів. Та як Климентій підписував було котра зносила чин Эзуїтів, — то знав, що се переплатить житєм. Уже на Великдень 1774. пала на утробу відважного старця трутина, яку подала эзуїцька рука. Всякі средства против отруї були безуспішними. Климентій умер в страдних муках, отрозний Эзуїтами.

Трутина поділлала так сильно, що навіть бальзамованє не помогло нічого; волосє випадало, шкіра на лицю і шиї так злущила ся і понукала, що як хотіли тіло виставили на катафалку, — мусіли лице закрити маскою.

* * *

Дня 9. липня 1903. блискавицею облетіла цілу землю вістка: Новий секретар стану римської курии і наслідник Рамполі нечаяно умер! Кожда зміна папи потягає за собою також цілковиту зміну всіх найвисших урядників римської курии; жертвою тої зміни падуць: секретарі, канцлар, майордом папських палат, великий пенітенціарий — а з зміною урядників слідує очевидно і переверот в цілім способі володіня.

Заведенє „завідателя церковної держави“ починає однак свою діяльність вже тоді коли папа з тяжко хорим. Ледво Лев 13, похилив дня 4. липня змучену голову умліваючи вдруге, а вже з'явився в Ватикані, яко необмежений диктатор камерлянго „святої римської церкви“ „Люїгі Орелія ді Санто Стефано.

Сей княз церкви відобрав сейчас ключі від ватиканських палат присяг головного провідника гвардії князя Роспілосі і верховодця швайцарської сторожі Майєра Шауензе, та приказав стеречи пильно папського богатства. А, енерала бригади графа Камілло Печчі і решту родичів папи котрі колотрону Льва 13 дійшли до

поліцейського маєтку, трактував рег поп сині (т. зв. так як би їх не було), обмежив їх свободу і не хотів допускати до слабого стрив. Але найгірше обійшовся з гордим Сицилійцем маркізом Маріано Рамполя дель Тіндаро—бо на опіку накинув ему м'язоденького дипломата. Ой, що то значить енергічне володіння церквою.

Дня 5 липня 1903. дістав наслідник Рамполього, монсеньоре Вольпінні, номінацію на секретаря консісторії та для папських приказів і листів до володільців; він мав справу церкви.

Рамполя мусів віддати ему всі папери державного секретаряту найцізніше в дні смерті Льва 13. Рамполя має 60 літ,—а Вольпінні лиш 37.

До того уходив він за ворога кліки, яка залицялася до Франції і до Росії ворога неумолімої (в відносинах до Італії) партії Езуїтів. Уходив! Бо! — дивна то „божа рука“! — Вольпінні—сильний і здоровенний хлоп—умер нечаяно дня 9 липня 1902. Шляк зго трафив! Та не знати чи не той „ватиканський шляк“... А з Риму дійшли о тій таємниці смерті досить дивні вісті. Вольпінні умер на удар серця по сильній суперечці з кардиналом Рамполю. Телеграми донесли, що тіло Вольпінні цілком почорніло, а з рота виступила піна. Поховали зго тихо, без жадного торжества—щоби не переістрашити умираючого Льва 23

З ЗАРОБІТКІВ.

(Нарис). кінець — Ні, ти не „люди“, а „мислите“, — жартує Прокіп; хіба се для тебе така новина? — сумно усміхаючись, каже він далі, — тут забудь про своє „люди“: ти — робітник, наймит; а наймитів на те бог і на світ пустив, щоб було над ким куражитися.

Але не пройшло й місяця, як той самий Прокіп не вдержав постигу і відповів комусь з старших не зовсім по наймицькому. З приводу сього на фабриці зробився заколот. Нагнали багатьох робітників, а між нами і Прокіпа з Оврамом. І пішли вони шукать своєї долі на шклянні та інші фабрики.

— Ходім, Овраме, наробим ще фляшок на те пиво, що ми наварили, — жартує Прокіп.

Та не краще було і з фляшками. За п'ять місяців побували наші робітники на чотирьох фабриках. Там уже

відправили без жадного заволоду. Відправили насамперед нежонатих, а через Се Прокіпа та Оврама все що-раз попадали цю чергу.

Прийшлося зазнати — і холоду, і голоду, всякого лиха. Тут-то вперше побачив Оврама, що мруть з голоду не одні ледачі, що можна бути щирим і дужим робітником, а згинуть через те, що нема кому запролати і те отаке, що маеш,— свою силу. Змордований і голодний ходив він по пішних вулицях, оглядаючись на розкішні палати розкішних людей.

„Богаті! Всі-ж вони багаті, хто має таку хату,“ — думав він: „чому ж вони не зглянутьсь на тих бідних та голодних, змурували їм таку оселю; виліпили їм здорові та блискучі вікна, вимостили для них дорогу, завітчали і прибрали їх в гарний убір“?...

Пому завалось, що серце в тих людей таке-ж тверде та холодне, як те каміння, що вони топчуть, ногами; що вони на те і замурувались сими товстими камінними стінами, щоб не чути плачу голодних і покривжених. І тяжка, велика злість, злість окривженого огорнула Оврамови серце. „Ви ситі, веселі і багаті— від чужої праці,“ — думав він, — „чому вам не сором?.. Будете ж ви—прокляті!“ — промовляв він голосно, стискаючи кулаки.

На другий день ранком він вийшов з города з тою самою торбою, що й увійшов до нього.

Десь недалеко від дороги крикнув диркач. Оврама стрепенув ся і оглянув ся кругом. Вже вечеріло. Сонце кидало останній промінь на маленькі хмарки, що линули в горі перед Оврамовими очима. Високо в небі літав шуляк, плавно розсікаючи могутніми крилами повітря. Оврамові не хотілось встать. Зломлені ноги боліли, а розворушене споминном серце його кипіло злістю. Глянув він на село, ще раз глянув на свою хату, згадав город і його кам'яні будинки, і тяжко усміхнувся „Батько!... Мати!... Що я скажу їм? Які діки вілю в їх наболіле серце“?... І чим більший жаль ворухився в його серці до тих бідних, куди він ішов, тим більша злість піднімалась проти тих, що він покинув позад себе.

„О, прокляті,“ — сказав він знову, стиснувши руки, — „тяжко, як згадаш про вас! Нема у вас милосердя, нема справедливости. Вам хочеть

ся волі і щастя тільки за для себе. Ви не хочете оглянутись на других, не хочете бачить, що вони теж люди і хотят того-ж, що й ви. Як би ви знали, як я ненавидю вас за всю ту неправду, що ви посіяли на землі, де стало так важко і тісно всім, хто хоче дихать вільними грудьми. Через вас я зненавидів саму землю, що заковує нас в кайдани... Хочеться простору, широкого простору... Як пташка вільна, розсікаючи крилами повітря, ліне все вгору та вгору, так і мене пориває могутній дух покинуть прокляту землю, политу сльозами! кровю людською. Покинуть і незгадувать... Оврама ще раз поглянув сумними очима на шлях, встав з цямрин, тяжко зітхнув, тихо, тихо пішов до хати...

П...Гай...

МАЛИЙ РОБІТНИЧИЙ КАТЕХИЗМ.

П. Хто сотворив, ті всі багатства в Америці?

В. Робітники.

— Хто тих багатств уживає і надживає?

— Капіталісти.

— Дячого,

— Бо, робітники суть темні. Не учать ся, не читають газет і книжочок робітничих і дозволили, що капіталісти всі добра собі привластили.

— Чи капіталісти платили робітникам за втворене багатств?

— Так як і вовк платить телячими кістками господареві, котрому з'їв теля.

— Чи, то добре, так як є тепер, що робітник тільки охлани дістає з того що втворив?

— То є зле і несправедливо, ані по божому ані по людському.

— А чи може бути інакше.

— Може і мусить бути.

— Коли?

— Коли робітники не будуть голосувати на капіталістів але на соціалістів, коли возьмуть власть з рук капіталістів, а дадут єї робітникам соціалістичним, коли компаністам відберуть правно і слушно землю, фабрики, колії пароходи і мешкальні доми.

— А як капіталісти не схотять віддати?

— Нині, коли хтось забрані річи не віддає по доброду, то його поліцай валить налкою по плечах.

— А щож капіталісти будуть описля робити?

— Зачнуть працювати, бо ни ні тільки панують, та

бавлять ся і понеб'ряють ся над робітником.

— А хтож в той час буде виплачувати робітникам пейду?

— Ніхто. Робітники отримують все що втворили заміняють лише між собою товари.

Возьме, кождий, що схоче і кілько потребує. Тоді не буде браку праці— нужди і не буде завиєти, криміналів, а тільки школи, театри та музеї.

— Колиж се так, то світ буде перевернений до гори ногами?

— Тепер на голові ставлять дуба. Як перевернемо, то допіру буде в порядку—на своїх ногах.

Робітничі Замилуваня.

1) Шильна наука о господарці сьвіта.

2) Учащанє на кожде соціалістичне зібранє.

3) Братерська милість всіх робітників.

4) Голосованє на соціалістичний тикет.

5) Мужественність взглядом капіталістів і не відступованє від своїх слушних робітничих прав.

6) Еднаво ся в товариства притупованє до соціалістичних товариств, принумеровуванє газет і купованє соціалістичних книжок.

7) Належанє до робітничих юній.

Головні Робітничі Гріхи.

1) — Песя покора, котрої учать у школі і в инь, яка негідна чоловікови.

2) — Бути хрунем (скебом здрадником).

3) — зраджуване робітників підлизуване ся наставникам

4) — Служба при міліції, поліції і т. инь.

— Ті всі, що не посідають повисних замилувань, не можуть бути спасені під Червоним Робітничим Стягом.

Сї, котрі поповнять головний робітничий гріх не зазнають сердечного утиску долоні робітника: Хай грішних уважають як заражених злою хворобою, най перше лічать ся.

ГРІШНА.

Іду кумко до сповіди, Гріхів сповідатись, Може господь допоможе— До царства дістатись.

Вже много їх зібралося За ціленький рочок, Як би зложив то булоби Великий мішочок.

Що дихнемо то—грішимо, Кумко солоденька, Ой, як собі погадаю Яка я грішненька!...

Тільки я на судилась Та на говорила, То за дівки, то за хлопців А щей за Кирила.

Або з моім чоловіком Може жию добре? Як з ним жити;—колиж бо він Очи мої довбле.

Каже що я му не вірна Що люблю другого, А хоч люблю, та що ему Що ему дотого!

І сам господь нам приказав Ближнього любити, Як самого себе кумко Так треба робити.

Ви в же були у сповіди Кумочко Паласьо? Як-же були то розкажіть Як там повело ся.

Котрий краще сповідає Чи той бородатий, Чи той може обголений Що ніє му пиркатий?

Я кумко сповідалась В носатого пога, Лиш він мене чось питав ся Чи маю я хлопа.

Р му зараз відповіла, Що я, хлопа маю, Три дни тому сварилим ся Та я му працюю.

А за що ви посварились, Він почав, питати, Може до вас соціалізм Загостив до хати?

Соціалізм—що се таке? Я швидко питала, І просила виясненя Що бим ся дізнала!

Соціалізм—моя душко Э клята наука, Бо походить від злих людей Нам за-то розпука!

Ті, то душко ніби вчені Віча ізкликають, Та говорять людям брехні Що правди шукають.

Підкопують віру в бога, В зго вірні слуги, Учать нарид нам не вірять Прокляті драбуги!

Учать, щоб жив хто з ким Кому і з ким мило; (хоче Так они все навчають Бодай ся сказали!

Кажуть, що не треба війсь- Ні війнів арматів, (ка Щоби військо не стріляло В своїх рідних братів.

Они все то так говорять А люде не вчені, Щей плещуть їм в долоні Всі задоволені.

За таке би й я плескала Почалам казати, А він почервонів, як рак Тай став сповідати

Онооца і сина, духа, Колись сповідалась? Гей чекайте Эгомостю Яж нидоказала!

буде дальше

ДО НАШИХ ДОПИСУВАТЕЛІВ.

Ми, отримуємо багато і то гарних дописей, та завдяки тому, що наша газета не може виходити частіше не можемо їх поміщувати всі на разі. Тому хай Товариші дописувателі не говестримуться з дописями, аж їх перша буде поміщена, бо може вже подібна допис іншим була поміщена та за те їх, котрі пізніше надіслані не можна було помістити, але коли приедають, щось нового а інтересного, то дуже радо помістимо.

Тому, хай всякий покритий, капіталістами, чим иньшим заговорить про свої кривди у своїй робітничій газеті.

Наша газета має на цілі розбити тьму, а вказати людям світ життя. Старайся всяк, щоб сталося вже раз всім ліпше жити. Читай нашу газету! Читай собі, давай другим.

Збирай на ню жертви, коли хоч аби й твоя тяжкою працею пригорблена спина випрямилася...

Ану, хай наша газетка загляне до кожної хатини робітника та фермера, а в той час певне будуть з нами лутше числитися.

Горнись всяк під стяг Соціалістичної Партії Канади. Зови всіх з собою на соціалістичні мітинги та відчити. Агітуй все і всюди за своєю партією робітничою за партією бідних' понижених.

Коли всі станем енергично працювати, то скоро й до нас завтає, лучна доля. І нам всім стане лутше жити.

Тож не забувайте про свою партію про її орган "Чер. Пр." а певно, що не пожалієте того. Правда, що хруні знайдуться, які риють і будуть рити, але свідомим робітникам не уважати на них, а самим братись за своє діло, за діло визволення. Щоб, пропали з лиця землі і сум і плач і злидні і недоля, а щоб жили всі добрим, вільним веселим життям!

Тож до діла Товариші! Всі враз гомоніть, Щоб неволі, лиха горя Вільше не терпіть...

РУХ В ПАРТІІ.

Рух йде. Льокалі, що раз то нові завязують у всіх місцях Канади. Запоелдній місяць зроблено і викликано, о мно-

го більше заінтересованих соціалістичною партією. Старші партійні дрозжать. Платять, якого тільки Юду можуть знайти, а бо стоять з ними, аби нів згод дільше під їх опіку, але народ стільки вже пізнався на тих старих капіталістичних партіях, що вже більш не хоче бути покірним рабом.

Найбільший страх для капіталістів, а симпатію в тих, хто, співчуває тяжкій робітничій долі викликала демонстрація 1 мая.

Дальше на сім не остановилось, а по демонстрації зішлись на свій мітинг до одної з найбільших галей міста, где було тисячами народу, який заняв усі галі, які були порожні, а хто не мав вже місця, то мусів вертатися.

В Вінніпегу організації соціалістичні тішають ся гарним числом членів, та симпатією всіх робітників.

Недільми оба льокалі, як в англійській так УКР. дають митинги, та поучаючи відчити, на яких прибуває досить людей.

В.У.Л. скликав мітинг під голим небом на 8. с. м. на, яким було присутних около 1000 народа, на яким вибрано делегатів, котрі мають дати острі домагаия до ряду у Вінніпегу, що він задумує зробити з голодуючими робітниками, яких десятками, соток ходить без роботи та промирає з голоду.

В Стоивалі тож гарний рух—житє. Тамтешній льокаль від часу до часу запрошує тов. з Вінніпегу, для ширшої пропаганди. Послїдній неділі т. з. 10 с. м. був там запрошений тов. В. Головацкий, який, о другій год. по пол. на мітингу реферував про крайнє положення робітників а про безжурне панованя капіталістів пояснивши напрям партій капіталістичних, а про робітничу партію соціалістичну.

По рефераті дав коротенький відчит про причини „Зла та Череступників“. Коли була шеста година всі розійшлись до домів. А о семій год. знову зішлись і Головацкий дав відчит про „Мужественний Динаміт“, тоже по укінченю того змалював в коротці картину проте, що соціалізм не мрія не сон, як товорогни кажуть а зовсім природна наука життя, яка мусить бути в свїті.

При кінці висказав симпатію М. Січинському за його геройський учинок, за убитє г. А. Потоцького і перейшла резолюція, що всі члени Сто-

квального Льокалі ч. 3, зростають, тому, аби кадим передше. Старші партійні дрозжать. Платять, якого тільки Юду можуть знайти, а бо стоять з ними, аби нів згод дільше під їх опіку, але народ стільки вже пізнався на тих старих капіталістичних партіях, що вже більш не хоче бути покірним рабом.

Найбільший страх для капіталістів, а симпатію в тих, хто, співчуває тяжкій робітничій долі викликала демонстрація 1 мая.

Дальше на сім не остановилось, а по демонстрації зішлись на свій мітинг до одної з найбільших галей міста, где було тисячами народу, який заняв усі галі, які були порожні, а хто не мав вже місця, то мусів вертатися.

В Вінніпегу організації соціалістичні тішають ся гарним числом членів, та симпатією всіх робітників.

Недільми оба льокалі, як в англійській так УКР. дають митинги, та поучаючи відчити, на яких прибуває досить людей.

В.У.Л. скликав мітинг під голим небом на 8. с. м. на, яким було присутних около 1000 народа, на яким вибрано делегатів, котрі мають дати острі домагаия до ряду у Вінніпегу, що він задумує зробити з голодуючими робітниками, яких десятками, соток ходить без роботи та промирає з голоду.

В Стоивалі тож гарний рух—житє. Тамтешній льокаль від часу до часу запрошує тов. з Вінніпегу, для ширшої пропаганди. Послїдній неділі т. з. 10 с. м. був там запрошений тов. В. Головацкий, який, о другій год. по пол. на мітингу реферував про крайнє положення робітників а про безжурне панованя капіталістів пояснивши напрям партій капіталістичних, а про робітничу партію соціалістичну.

По рефераті дав коротенький відчит про причини „Зла та Череступників“. Коли була шеста година всі розійшлись до домів. А о семій год. знову зішлись і Головацкий дав відчит про „Мужественний Динаміт“, тоже по укінченю того змалював в коротці картину проте, що соціалізм не мрія не сон, як товорогни кажуть а зовсім природна наука життя, яка мусить бути в свїті.

При кінці висказав симпатію М. Січинському за його геройський учинок, за убитє г. А. Потоцького і перейшла резолюція, що всі члени Сто-

квального Льокалі ч. 3, зростають, тому, аби кадим передше. Старші партійні дрозжать. Платять, якого тільки Юду можуть знайти, а бо стоять з ними, аби нів згод дільше під їх опіку, але народ стільки вже пізнався на тих старих капіталістичних партіях, що вже більш не хоче бути покірним рабом.

Найбільший страх для капіталістів, а симпатію в тих, хто, співчуває тяжкій робітничій долі викликала демонстрація 1 мая.

Дальше на сім не остановилось, а по демонстрації зішлись на свій мітинг до одної з найбільших галей міста, где було тисячами народу, який заняв усі галі, які були порожні, а хто не мав вже місця, то мусів вертатися.

В Вінніпегу організації соціалістичні тішають ся гарним числом членів, та симпатією всіх робітників.

Тож як найбільше напалати наших голосів без котрих они не в силі напхати свої кишені Всемогучи Долярами через які мало не побилась минушого тиждня.

А було оно так: 6 го мал був скликаний мітинг либеральною партією на яким грав ролю загорілого анбирала Бичинський, який заледво тому кілька місяців прибув, до Канади, а вже метушить ся на всі сторони то призбитаріян, то українцем на решті скочив аж в лібридан так що і не трудне додуматись хто такий Бичинський?! Нічо більше, як звиклий гавкун за охляпи. Бо наколи на мітингу їхнім бесідник англійській хотів відповісти на деякі питання присутних, то Бичинський не годився, а заявив, що голое можуть забирати тільки Українці та Горожани міс. Вінніпегу. Отже коли такий з присутних хотів забрати голос, а Бичинь. бачив, що сей не буде говорити по его бажаню, то звучала відповідь, що лише прихильні либеральній партії можуть забирати голос. Сказав, що змушений викинути соціалістів та иньших і то започую поліції, хоть бідака знає, що поліція не пхаз носа в політику. А коли і тоз непомогло, бо народ не міг стерпіти его брїхням' то назвав декотрих свиньми за що дістав відповідь: „ти гірший від свині“ - Він, мєтав ся, як скажений за оловцем' щоб пописати декотрих імена та подати до „Police Court“ Так—щож?! коли побачив, що деякі свідомі і натаку погрозу не замовляли навпаки побивали його брїхні правдивими фактами тоді бідний осів та дивив ся з під лоба мов біс. І так закінчів ся їх перший ярмарок що всі свідомі вийшли, а з ними майже всі вічевики окрім приклонників либеральних! Та надїємось, що їм всі мітинги так вдадуть ся бо народ не спить!

Тому кличу: ставаймо в ряди соціалістів. Голосуймо тільки на таких кандидатів, котрі будуть боронити наших інтересів, які будуть старатись ввести соціалістичний лад. Ми віримо, що двигаючі тяжке ярмо капіталістичне, всі ті котрі в своїм житю не мали аще веселої години, ті, котрих працею повстає все те, що служить до зметеня з лиця землі гнет і неволю, а завезти для всіх краще житє...

Всі певне не схотять голосувати більше на таких, котрі довше будуть зривати

державою, то зате люду мільони страждаючих можуть так з біднїта, що навіть зачнуть живитись котячим мясом, як вже в Хїнах народ голодуючи заїдає з найбільшим смаком щур та миши.

Т. Кочинлик

КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКОВ А ЖІНКИ.

Католицька церков відносила ся все до жінок ворожо, бо уважала їх за сотворіна низше від муцин, майже не за людей. З многих примірів наведемо кілька:

В катехїзмі для шкіл середних виданім в 18 столїтї з між иньшими таке питає:

Чи жєнщина з чоловіком?

Вїдай що нї, бо чоловік сотворений на подобу божу, а жєнщина на подобу чоловіка. Як Адам був сотворений на подобу божу, а не був богом, так також жєнщина Ева, що була сотворена на подобу чоловіка, не була чоловіком. Один ззуїт вчин так: Більше вартне з найгірше діло муцини, як найліпше діло жєнщини.—Сповідник не повинен занатдо вірити словам жєнщини, коли вона жалує ся на мужа, бо жєнщини з все склонні до брєхнї.—Той самий ззуїт нише ще й таке: Жєнщина повинна все сповнити сунружий обовязок, коли лиш забажє того її муж, навіть колиб був п'яний, або божевільний. А папа Олександр

з посунув ся ще далї, бо жадає, щоб жінка повинувала ся мужєви навіть тоді, коли він прокажений.

„Коби лише незаразилася“ додає папа з батьківської печаливєсти.

Подаєсь до відомости всім, що бувший редактор П. Терненко уступив єще по виданю 12 ч. „Чер Пр.“ Редакцію обняв В. Головацкий.

Виданє У. В. Л. Ч. 2. С. П. К. Всенародний Мітинг скликає Польска Соціалістична Партія до Магнус Гал на 24 Мая о 3 год. по пол. с. р. для обрад над конєчними справами робітництва.

Комітет. ДЕ є?

Юрко Черняк, Юлька Заяць і Сахарий Джумага, всі троє з Борщівського повіту. Хтоби о них знав, або они самі, прошу доєести на подану адресу:

1524 Higgins Ave. Палагна Чечалюк. Winnipeg, Man.

Тож по і не відво помічно

На рік
Пів рік
Черв
Одно чл
До стар
Рік
Добри
Робити
калїдн
на, кол
Товари
бачучи,
їніпегу н
шене жи
лоду рі
жити б
...ВЛ
Тому м
твєв до
нуждаря
вигасла
живих х
всїм по
гла вема
теріальн
отворить
тепер зак
чих, котр
вітить ум
густа мр
справедл
родить, а
вавою п
зє богач
з голоду
Особ
про наш
котрий ве
пає і буд
роші пра
них.
Перед
єднуїте д
ртва, а к
силами в
то і ворог
поміж нас
їдає і дал
нікого а н
деї братів
без яких
земля ціл
всі пани,
їулиб з го
Тож по
і не відво
помічно